

daarom door hare ouders genoopt was, hare hand aan een ander te schenken. Zelfs te midden der verstrooiingen en afleidingen eener akademiestad, zijne liefde niet kunnende vergeten, vervaardigde hij, om zijn treurend hart lucht te geven: *Daar ligt mijn Damon in het graf*; toen echter zijn mededinger, kort vóór diens huwelijk overleed, deed hij aanzoek om de hand zijner Phillis, en vond wederliefde. De tegenkanting harer ouders, en zijne nog onvoltooide studie, waren nogtans onoverkomelijke hinderpalen, om tot de zoo gewenschte vereeniging te geraken.

Bij de heerlijke gave der poëzij bezat Bellamy ook die der uiterlijke welsprekendheid; en vaak vergastte hij zijne vrienden op 't voordragen zijner dichtstukken, die men niet moede werd, weër en nog eens weër van hem te hooren. Van der Palm zegt, dat, toen hij Bellamy voor 't eerst *Roosje* hoorde voordragen, alle aanwezenden verbleekten, en hij van zijn stoel opsprong, toen Bellamy de woorden: »Help Roosje!» uitriep. Het was Bellamys voordragt, die bij den grooten redenaar v. d. Palm het gevoel voor uiterlijke welsprekendheid ontwikkelde.

Onder de leiding zijner vrienden, waaronder de geleerde Rau uitmuntte, die hem steeds *Zeelandus* noemde, deed hij dagelijks meer en meer van zich verwachten, tot dat eene verkoudheid zijn anders zoo sterk lichaamsgestel ondermijnde, en hem in den jeugdigen leeftijd van acht en twintig jaren ten grave sleepte.

JAN HENDRIK VAN DER PALM.

1763—1840.

WERKEN.

Bijbel des O. en N. Verbonds met de Apocryfe boeken en Aanteekeningen. —
 Bijbel voor de Jeugd. — Gedenkschrift van Nederlands Herstelling. —
 Redevoeringen. — Leerredenen. — Losse Gedichten, enz.

Deze groote kanselredenaar en uitmuntende Nederlandsche prozaschrijver was de zoon van een verdienstelijk kostschool-

houder, en werd te Rotterdam geboren. Op den ouderdom van 10 jaren verliet hij de school zijns vaders voor de Erasmiaansche, waar hij met zoo veel ijver en vlugheid werkte, dat hij reeds vijf jaar later tot de akademische lessen te Leyden werd toegelaten.

Hier wist hij zich bij hoogleeraren en medestudenten om 't zeerst bemind te maken, en ofschoon hij zich met ongemeene naarstigheid aan zijne studie overgaf, ontzeide hij zich toch 't genot van geoorloofde vermaken niet. Hij wist er zijn voordeel mede te doen. Als groot liefhebber en trouw bezoeker van den schouwburg, kreeg hij het eerste denkbeeld van den aard der ware welsprekendheid, door het verdienstelijk spel van den tooneelspeler Corver.

In dit tijdperk zijns levens toonde v. d. Palm, bij groote neiging, veel aanleg tot de poëzij, zoodat hij eenige gedichten in 't licht gaf, waarvan er sommige door verschillende genootschappen werden bekroond. Nogtans liet hij de beoefening der dichtkunst varen, om zich uitsluitend aan welsprekendheid, fraaijen stijl en oostersche talen te wijden; en toen hij later de zilveren bruiloft mogt vieren, liet hij de behaalde eerepenningen tot geschenken voor zijne kinderen versmelten, verklarende, dat het in den tijd der genootschappen zoo moeijelijk niet viel, zulke prijzen te bekomen.

Kort na zijn een en twintigsten verjaardag werd hij proponent, en 't duurde geen jaar, of hij kreeg een beroep naar Maartensdijk, werwaarts hij zich ook begaf, en met grooten toeloop, vooral van Utrechtsche studenten, predikte.

De maalstream der partijschappen, die toen ons land in verwarring bragt, sleepte ook v. d. Palm mede. Als voorstander der patriotten, en warm aan zijn vaderland gehecht, nam hij deel aan de wapenoefeningen der burgers; doch toen in 1787 de Pruisen in ons land drongen, zag hij zich genoodzaakt met zijne jeugdige gade heimelijk Maartensdijk te verlaten, terwijl hij spoedig daarop zijn ontslag als predikant indiende.

Na het vormen en verwerpen van velerlei plannen, om

zich weder van een bestaan te verzekeren, verbond hij zich ten laatste aan den heer van de Perre te Middelburg, als bibliothecaris en opzigter van het door genoemden heer gestichte museum. Toen, na den dood van dezen verdienstelijken man, in 1795 de Franschen in ons land vielen, plaatste v. d. Palm zich aan 't hoofd der beweging te Middelburg; vaardigde eene proclamatie aan de burgers uit, en werd later onder de vijf en twintig nieuwe regeeringsleden gekozen. 't Volgende jaar verliet hij het staatstoonel om, als hoogleeraar in de oostersche talen, zijn vriend en leermeester Schultens te Leyden op te volgen; doch hij haalde zich de zorgen der staatkunde nogmaals op den hals, door in 1799, onder de Bataafsche republiek, het agentschap van Nationale opvoeding op zich te nemen. Met afwising van titel en van de uitgebreidheid zijns werkkrings, nam hij deze hooge betrekking eenige jaren verdienstelijk waar, en keerde toen als hoogleeraar naar Leyden terug.

Als staatsman had hij echter zijne geliefkoosde studie der oostersche talen niet laten varen, en ondertusschen eene vertaling van Jesaja in 't licht gegeven; maar 't was vooral in zijn *Gedenkschrift van Nederlands Herstelling*, dat zijne welsprekende taal uitblonk, en hij zich in al zijne grootheid als prozaschrijver deed kennen.

Hoe wegsleepend v. d. Palm ook te allen tijde sprak, hij deed zulks in zaken van eenig aanbelang nooit, zonder vooraf zijne gedachten op papier te hebben uitgedrukt. Toen men hem om zijne eenvoudigheid en helderheid in 't voorstellen, beschrijven en behandelen van alle zaken prees, gaf hij ten antwoord, dat juist die eenvoudigheid hem de grootste inspanning en studie kostte.

Voorbeeldig was zijne gestadige werkzaamheid. In 1811 begon hij zijn *Bijbel voor de Jeugd*, waaraan hij drie en twintig jaar heeft gewerkt, maar in dien tusschentijd gaf hij verscheidene andere geschriften in 't licht — onder anderen, in den tijd van zeven jaren, eene vertaling van den bijbel, die hem 100,000 Gl. opbragt — terwijl hij boven. dien nog den kansel betrad, en onze letteren met eene

lange reeks van de heerlijkste leerredenen en redevoeringen verrijkte.

Hij overleed in den ouderdom van zeven en zeventig jaar, den roem nalatende, in 't proza alle vroegere Nederlandsche schrijvers te hebben overtroffen.

JAN FREDERIK HELMERS.

1767—1813.

WERKEN.

Gedichten: De Hollandsche Natie in zes zangen. — De Dichter. — Lierzang aan Bonaparte. — Aan de Vrijheid. — Fragment van een onuitgegeven Treurspel. — Aan den Roem. — Bemoediging, enz.

Deze vaderlandslievende, opgewonden dichter werd te Amsterdam geboren. Zijne ouders, tot den deftigen burgerstand behoorende, gaven hem geene geletterde opvoeding, ofschoon hij reeds vroeg grooten lust aan den dag legde, om zijne kundigheden te vermeerderen. Met veel ijver beoefende hij dan ook de Fransche, de Duitsche en de Engelsche taal, welke hem zooveel nieuwe hulpmiddelen waren, om zijne kennis van geschiedenis en aardrijkskunde — in welke laatste vooral hij, door 't lezen van reisbeschrijvingen, zeer bedreven werd — uit te breiden. Hij gevoelde zoo zeer de behoefte aan nuttige kundigheden, dat hem, op meer gevorderden leeftijd, nog de lust bekwam om Latijn en Grieksch te leeren, doch hij werd daarin verhinderd door zijne drukke beroepsbezigheden.

Slechts in uren van uitspanning kon Helmers zich aan de fraaije letteren wijden, daar zijn beroep van metselaar, steenkooper en makelaar het grootste gedeelte van zijn tijd wegnam; maar hoe prozaïsch deze bezigheden ook waren, zij konden het dichterlijk genie van den grooten man niet uitdooven.